

Soepele monsterproductie *Symphonica in Rosso*

Het Gelredome, of eigenlijk heel Arnhem, was weer roodgekleurd tijdens de tweede editie van Symphonica in Rosso. Na Marco Borsato was het nu de beurt aan Paul de Leeuw om in deze recordbrekende productie in het middelpunt te staan. Daaromheen straalden andere partijen. We gingen naar het Gelredome en spraken met organisator The Entertainment Group, technisch producent Sightline en de leveranciers van deze megaproductie.

Pieter Lubberts (Manager Concerts & Events van The Entertainment Group) maakt een dag voor de concertreeks van start gaat een ontspannen indruk op de tribune van het Gelredome. De laatste puntjes worden op de 'i' gezet voor de generale repetitie van de vrijdagmiddag, links en rechts worden nog dingen afgewerkt en echte problemen doen zich daarbij niet meer voor. "En eigenlijk is het hele traject wel soepel verlopen", legt hij uit. Vorig jaar was natuurlijk al de eerste editie van Symphonica in Rosso en bij deze tweede editie hebben we er weer veel van dezelfde partijen bij betrokken. Dat zijn dus partijen waar we vaak mee werken, die weten wat er van ze gevraagd wordt en waar we dus graag dergelijke projecten mee doen. Voor de technische productie is dat bijvoorbeeld Sightline, terwijl we voor de content iemand als Bart Clement hebben aangetrokken."

Overtreffen

Op zondag, zes dagen voor de eerste show dus, zijn de eerste dingen gedaan in het Gelredome. "Het uitzetten van het podium bijvoorbeeld, maar het echte bouwen is maandagochtend om 06.00 uur begonnen. Vanaf dat moment is het 24 uur per dag aan de gang geweest", verduidelijkt Lubberts. "Iedereen is in het voortraject heel intensief met elkaar bezig geweest. Iedereen was ook meteen enthousiast over het ontwerp en als je het dan groot ziet worden, dan merk je echt dat alle medewerkers hier trots rondlopen. Het is natuurlijk ook wel uniek wat hier gebeurt. Alleen in het dak hangt al 98 ton aan materiaal, dat is een heel dik record. Het moet ook wel zo bijzonder zijn, want Symphonica is natuurlijk wel ons parapadepaardje. Het vormt het hoogtepunt van het jaar en we moeten en willen onszelf ook altijd weer overtreffen. Dat is in dit geval in ieder geval weer gelukt", lacht hij.

Samenwerking

"Wanneer je kijkt naar de eerste schetsen die gemaakt zijn van het decor, dan zie je dat het plaatje eigenlijk intact is gebleven", vertelt Lubberts verder. "Natuurlijk zijn er wat aanpassingen gedaan toen de decor-tekeningen werden vertaald in de techniek, maar de eerste aanzet, met de zon in het midden en de stralen die naar buiten lopen, is overleefd gebleven." Wanneer Lubberts gevraagd wordt de productie te typeren dan is hij daar duidelijk in: "Het meest typische is echt de voortreffelijke samenwerking tussen de verschillende partijen. De knowhow is bij alle partijen ook zó hoog, dat een productie als deze eigenlijk ook alleen maar met een team als dit gemaakt kan worden."

Trots en tevreden

Tammo van Brakel (Sightline) is als project manager een spin in het web van de tech-

De cijfers van Frontline Rigging
 214 elektrische ketting takels
 1900 m truss
 70m monorail
 4 x Chainmaster 2T computertakels
 6 x JLG1350 hoogwerkers
 10 trailers vol met rigging materialen

nische productie. Hij bevestigt het verhaal van Lubberts en kan zelfs vlak voor de generale repetitie even tijd vrij maken voor een 'rondje Symphonica'. Achter het podium vertelt hij: "Er is lang nagedacht over hoe de zon en de zonnestralen moesten worden vastgezet. Uiteindelijk is dus gekozen voor een steigerconstructie, waarbij de zichtbare pijpen compleet zwart zijn gespoten, zodat ze vanuit de zaal eigenlijk niet zichtbaar zijn." Ook Van Brakel roemt de samenwerking. "Daardoor zijn we nu in staat om vrij ontspannen naar de eerste show toe te werken. Er zijn weinig brandjes die geblust moeten worden en iedereen weet wat 'ie moet doen. Overal worden nog wel kleine dingetjes gedaan, maar het loopt allemaal heel rustig richting de eerste show." Het gevoel dat bij Van Brakel overheerst is op het moment dan ook trots. "Trots en tevredenheid eigenlijk. Het is gewoon prettig dat een gigantische productie als deze toch betrekkelijk relaxed kan verlopen. Er is een heel goed team samengesteld en daarom is de complexiteit van de set ook nooit gezien als een berg waar tegen op werd gekeken, maar juist als een uitdaging. Dat klinkt misschien als een cliché, maar dat is wel zoals het is."

Visualiseren

Een absoluut rustpunt (bij elke produc-

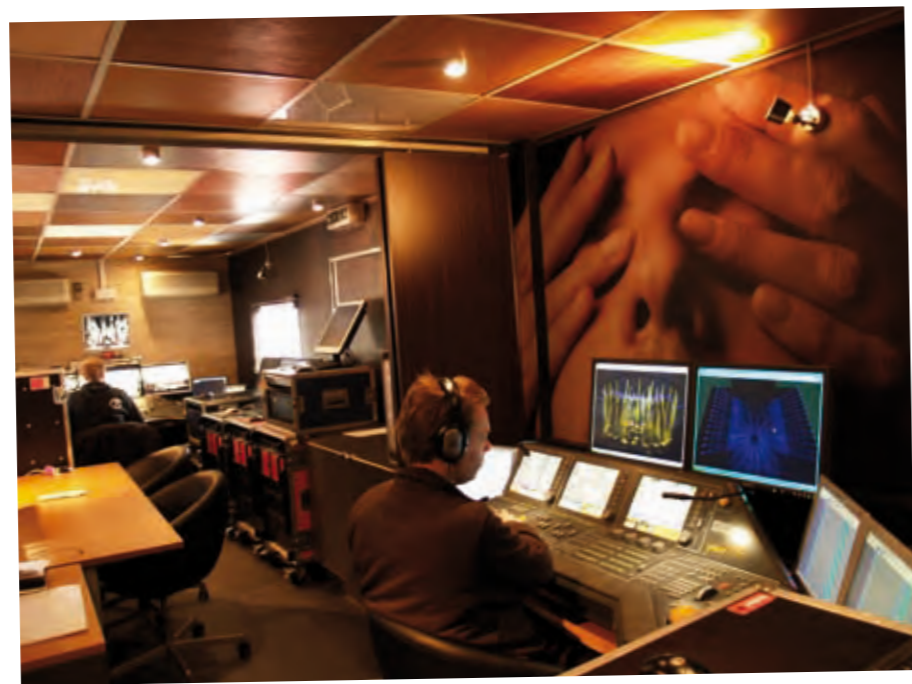
tie) vormt de studiowagen van tenfeet. Ingericht in een warme huiskamerachtige sfeer en zonder vaste apparatuur. Zo kan de wagen voor elke klus optimaal worden ingericht. Een rustige plek dus, waar iedereen op zijn gemak kan werken, maar toch op locatie is. Ideaal dus. We schuiven aan bij Kasper Oremus en Remco Angenent, die zeer te spreken zijn over hun mobiele thuishaven. "Sommige bedrijven huren de wagen ook 'alleen' als productiekantoor. Juist omdat het geschikt is om op een ontspannen manier te werken", legt Oremus uit. In grote lijnen zorgt tenfeet bij Symphonica in Rosso voor de aansturing van video en licht. Samen met JUR Light wordt onder andere gebruikgemaakt van een Grand MA en vier Hippotizers. "Vorige week zijn we op de zaak in de studio bezig geweest om te programmeren. Maandag is de trailer hier neergezet en vanaf dat moment zitten de jongens hier te schaven. De basis zat er al voor een groot deel in en hier is het dus vooral een kwestie van finetunen", vertelt Angenent. Het verloopt volgens de twee allemaal naar wens en van enige spanning blijkt in de wagen ook geen sprake te zijn. Er wordt gewerkt met ESP, waar vroeger nog Wysiwyg gebruikt werd voor de visualisatie. Oremus: "Uiteindelijk bleek ESP nog veel indrukwekkender, omdat je hiermee ook in een gerenderde view

kunt programmeren. Je ziet precies wat de zoom van een lamp doet op iemands gezicht, je ziet reflecties en schaduwen en ziet dus precies wat er straks on-stage ook te zien zal zijn. Het is veel waarheidsgetrouwer en er kan zelfs al rekening worden gehouden met een verschijnsel als rook. Je kunt kortom veel beter visualiseren wat je nu eigenlijk aan het doen bent en uiteindelijk blijkt het in de zaal ook nog eens allemaal te kloppen." In opdracht van tenfeet is ook Bart van Rooy (Addikt) betrokken bij Symphonica: "Het is een decorontwerp met veel video en dat ook nog eens op een complexe manier", vertelt hij. "Ton Swaak vroeg me daarom te kijken naar een oplossing. Simpel gezegd moet alle content op de juiste plekken terecht komen. Ik heb de content gekregen en daar feitelijk elke zonnestraal uitgesneden. Al die knipsels heb ik recht op geplaatst en zo doorgezonden naar JVR. Die hebben het ook weer uitgesneden en gekanteld, waardoor het uiteindelijk op de juiste manier op de juiste plek terecht komt. Het verloopt tot nu toe allemaal naar wens, hoewel zo'n grote productie natuurlijk best spannend is. Het is wel een lekkere productie, omdat alles zo ontspannen verloopt. Zo mogen van mij alle producties wel zijn."

Registratie

Na de shows in het Gelredome hadden ook de andere leveranciers weer tijd om te vertellen over hun aandeel aan Symphonica in Rosso. De registratie van de concertreeks kwam op naam van DutchView. Eén van de redenen daarvan was dat Paul de Leeuw had aangegeven graag met DutchView te werken. "Alle vijf de concertdagen werd daarbij voor de schermregie gebruikgemaakt van de DV-4", vertelt projectleider Hans Röling daarover. "Op maandag vond bovendien de concertregistratie plaats, waarvoor ook nog eens de DV-1 en negen extra camera's werden ingezet. Dat bracht het totaal op zeventien camera's." Tijdens de concerten, maar ook tijdens de opbouw en de repetitie had DutchView twee ENG-ploegen ingeschakeld die bijvoorbeeld de artiesten volgden en invulshots maakten. "Bovendien hadden we twee elektronische camera's opgesteld die om de zoveel tijd automatisch inschakelden. Die registreerden zo op een mooie manier stap voor stap de vorderingen tijdens de opbouw en dat is uiteindelijk ook op de DVD terecht gekomen", legt Röling uit. De donderdag voor de concertreeks arriveerde DutchView in Arnhem. Röling: "Die dag is er door een kleine ploeg bekabeld. Daarbij werd natuurlijk ook al de bekabeling voor de DVD-registratie van maandag aangelegd. Op vrijdag hebben we de techniek voor de schermregie neergezet. Al met al zijn we van donderdag tot donderdag bezig geweest. Na de laatste show zijn we meteen met afbreken en opruimen begonnen, wat uiteindelijk tot 04.00 uur geduurd heeft." Röling kijkt met een heel goed gevoel terug op de productie: "De sfeer was ontspannen en de zaken waren door Entertainment Group en Sightline goed geregeld. We hadden een prachtige 'TV-compound' van waaruit het heerlijk werken

De mobiele thuishaven van tenfeet

was. Ook de samenwerking was perfect." Ook de montage en verdere nabewerking van al het beeldmateriaal voor de DVD zijn bij DutchView gebeurd. Dat kwam namelijk op naam van Henk van Engen, die het werk bij de 'post' van DutchView zelf heeft uitgevoerd. Het resultaat mag er wezen en is in betrekkelijk korte tijd gerealiseerd. Uiteraard moest de DVD er namelijk vóór Sinterklaas liggen en dat is gelukt.

Podium

Stageco was evenals in 2006 de leverancier van het podium in het Gelredome. Dit jaar stond er wederom een spectaculair podium. Het podium was voorzien van een heleboel ronde vormen. "Om de ontwerpvormen te benaderen zijn deze platen allemaal CNC gezaagd", legt Eddie Slotboom uit. "Over de volledige breedte van het Gelredome was een steigerwand geplaatst ten behoeve van de video- en overige decoritems. Ditmaal zaten in het podium zes bewegende elementen verwerkt. Een videodeur die een opening creëerde van 4x3 meter. Vervolgens kwamen er twee liften van vier en vijf meter die elk een gewicht van zes ton konden hef-

fen. Vooraan was een trap voorzien waarvan de treden één voor één konden zakken en door al deze bewegingen samen te voegen ontstond er een vlakke vloer vanaf backstage naar frontstage." Naast deze bewegingen heeft Stageco ook het kruis geleverd waar in de media veel aandacht aan besteed is. "Op stageleeft in het podium zat een 'bijzettafeltje' dat in twee seconden van 50 cm onder het podium naar 1 meter boven het podium kwam. In totaal waren het zes vrachten aan materiaal,

vele mandagen, maar bovenal een professionele samenwerking met de technisch producent Sightline en de opdrachtgever The Entertainment Group en uiteraard de collega-leveranciers op dit project", aldus Slotboom.

Zien is geloven

Podium en decor waren oogverblindend fraai. Alsof het dagenlang pikdonker is en dan ineens: een reusachtig vuurwerk over de hele breedte van de horizon. Wat

de schermen van JVR lieten zien is adembenemend. JVR audiovisueel kan alles met video. Het woord 'videoshow' is te klein en te simpel om uit te drukken wat er bij Symphonica in Rosso 2007 gebeurde. "Zanger Paul de Leeuw stond vijf avonden lang op een podium waar zich een verpletterend audiovisueel spektakel ontspon", vertelt Jeroen Jongenelen. "Toeschouwers wreven zich in de ogen; het was niet te geloven wat daar in golven en fonteinen van licht en beeld over hen werd uitgestrooid. JVR is erin geslaagd om met Barco Mitrix LED-tegels (3589 in totaal!) en 300 vierkante meter Mitsubishi OD10 LED-schermen een verpletterend videodecor te maken. Door de intensieve samenwerking met opdrachtgever/producent The Entertainment Group en alle facilitaire partijen Sightline, Stageco, Bart Clement, Tenfeet, Addikt kwam een unieke videoshow tot stand. De schermen maken alles mogelijk: het ene moment wordt het beeld in gouden stromen uitgegoten over de complete zaal, het andere moment bewegen figuren zich levensecht dwars door de lichtzee; animaties waar je stil van wordt. Je moet het zien! Paul de Leeuw stond als een Zonnekoning temidden van al die sprookjesachtige lichtkunst. En tussendoor kreeg het publiek spectaculaire beelden te zien. Gelredome deinde en zong, lichtte op en warmde zich aan deze unieke uitbarsting van het nieuwste van het nieuwste in audiovisueel." Alles is mogelijk met de Mitrix-tegels die de zonnestrallen tevoorschijn toverden en JVR audiovisueel weet dit product tot steeds grotere hoogte te brengen. Steeds opnieuw zal het bedrijf, in zeer nauwe samenwerking met eindafnemers zoals The Entertainment Group, nieuwe audiovisuele 'gigs' laten zien, op maat gesneden voor de artiest, voor het moment en voor de tijdgeest. Technisch vernieuwend, steeds zoekend naar de uitersten van wat mogelijk is met de allernieuwste AV-technieken, alles zo licht en efficiënt mogelijk opgebouwd, voor grote en kleine evenementen – altijd op maat.

Hijzen

Zoals gezegd hing er nogal wat in het dak van het Gelredome tijdens de concertreeks. De constructeur moest er zelfs aan te pas komen om te kijken wat wel of niet kon. "Tweehonderd en veertien takels waren er nodig om alle installaties te hijzen", vertelt Gert Jan Brouwer (Frontline Rigging). Bij elkaar was het zoals gezegd een slor-

dige 98 ton aan showbelasting en dat was nog niet eerder vertoond in Gelredome. Brouwer: "De zon was opgebouwd uit zo'n 70 zonnestrallen. Hiervoor was 665m H40V truss voor nodig. Deze zonnestrallen werden met een monorail met 4 x workhorse op positie gebracht en tegen de scaffwand gemonteerd. Daar het positioneren van de stralen uiterst nauwkeurig plaats moest vinden, is het vooral noodzakelijk dat je inderdaad het huiswerk goed doet. Aan de stralen waren totaal 140 stuks VL5 gemonteerd met 140 hiervoor speciaal gemaakt beugels. Achter in de zaal, bij de C-Stage werd 3,5 ton PA gevlogen, welke op een bepaald moment in de show in moest zakken. Hiervoor zijn vier stuks 2T Chainmaster computertakels gebruikt. Mede dankzij de perfecte samenwerking tussen alle partijen is het gelukt om in een beperkte tijd deze show te realiseren!"

Lichtset

EML Productions Holland had het genoeg om evenals in 2006 ook dit jaar de lichtset voor Symphonica in Rosso te leveren. Naar het ontwerp van Henk Jan van Beek werden onder leiding van EML's projectleiders Jeroen Veenman en Stefan Hoohenkerk 154 VL5-en, 56 VL5 Arcen, 120 VL3000 Spots, 9 VL3500Q Spots en 43 VL3500 Washes ingehangen. Deze imposante hoeveelheid VariLites werd compleet met 64 Martin Mac2000 Washes, 84 Studio Due CS4's, 241 ETC Source Four parren, 22 Martin Atomics met scroller, 154 striplights, 24 Source Four Zoom profielen, 60 Par 30's en 10 Robert Juliat volgspots van 4000 en 2500 Watt. Aangezien iedere conventionele spot apart gedimd werd is alleen aan multikabel al 9 km ingezet. "Dimmers hebben we niet meer geteld", lacht Stefan Hoohenkerk. "Vanwege bijzondere objecten zoals bijvoorbeeld de achterwand met de zeventig zonnestrallen was het van het grootste belang dat volgens een strakke planning goed samengewerkt werd door verschillende disciplines. De zonnestrallen bestonden uit trussen die op de vloer werden voorzien van 2 VariLite VL5-en, Barco Mitrix panelen, en decoratieve afwerking. Vervolgens werden ze één voor één onder de juiste hoek tegen de achterwand gemonteerd. Dankzij een grondige voorbereiding en een team van gemotiveerde professionals is EML Productions er samen met Marcel Buurman namens The Entertainment Group, Tammo van Brakel namens Sightline en alle collegaleveran-

ciers in geslaagd de hele set binnen de relatief korte opbouwtijd op te leveren. Het resultaat was een van Nederlands grootste en meest gecompliceerde lichtproducties van afgelopen jaren. Het zag er zondermeer geweldig uit en we zijn er dan ook trots op dat we aan deze productie hebben meegewerkt."

Analoog

Peak Audio was ook dit jaar de leverancier van het PA-systeem en een flink deel van de podium-/monitor-apparatuur voor de tweede aflevering van SIR 2007. Naar een ontwerp van Jeroen ten Brinke werd door Paul van Baasbank, Barak Koren en Will-Jan Pielage een PA-systeem uitgewerkt op basis van 272x d&b J8. Opgehangen in 22 clusters en aangestuurd door 142 d&b D12 versterkers. Daarnaast werd gebruik gemaakt van 28x JSub, 26x Q1 en 12x B2, aangestuurd nog eens door 38 D12 versterkers, die op een viertal posities werden gestacked. Bijzonder in de opzet van dit jaar was een tweede, kleiner podium, aan de andere kant van het veld gepositioneerd. Een logisch gevolg is een tweede, compleet PA-systeem. Dat verklaart de grote hoeveelheid line-array speakers en clusters. Opdracht van Jeroen ten Brinke was om de signaalpaden zoveel en zo lang mogelijk analoog te houden. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd in een opstelling die werkelijk vanaf de microfoon tot aan de versterkers geheel analoog was, met als hart van het systeem een Cadac mengtafel. Deze opstelling was alleen mogelijk door gebruik te maken van het d&b Rope systeem, een netwerksysteem gebaseerd op CanBus, dat gebruik maakt van de DSP die standaard in een D12 zit. Via dit Rope systeem kon elke D12 benaderd en aangepast worden (EQ, delay) en dat maakte een digitale systeempromotor overbodig.

Communicatie

Om de complexe productie aan te sturen rolde Audio Electronics Mattijsen een uitgebreid communicatiesysteem uit. Grotendeels letterlijk, want naast zestien draadloze Full Duplex intercomposten met volledige dekking door het Gelredome, werden in totaal 52 bedraden posten gematrixed via vele kilometers kabel. Hierdoor konden diverse privé-lijnen binnen een groep, alsmede centrale aansturing vanuit de Show-Caller worden gerealiseerd. De eisen aan het intercom, en in het bijzonder het draadloze systeem,

All Areas

JVR Audiovisual / The Entertainment Group

zijn bij dit soort producties een serieuze uitdaging: full-range audio voor maximale spraakverstaanbaarheid en comfort (het zijn lange dagen) en continu betrouwbare werking door het hele stadion. Bij dit laatste ligt de uitdaging in de grote afstanden, de vele metalen constructies, het grote aantal frequenties in de lucht ter plaatse en de algemeen toenemende frequentie problematiek (DVB-T etc.). Daniel Kee (Project leider AEM): "Het leuke is dat elke show weer anders is dan de vorige, en ook op de locatie aangekomen kan een ogenschijnlijk klein verzoek uit de productie verregaande consequenties hebben. Maar als de show eenmaal draait en we horen op de lijnen dat de communicatie rustig en soepel loopt doet dat erg plezier. En dat was hier dus zeker het geval."

Grootst

"Voor ons was Symphonica in Rosso een niet alledaagse uitdaging", vertelt Robin de Rijk (Stage Brothers). "Hoe moet je een Mitrix paneel aan een truss bevestigen, waarbij de truss daarna niet meer zichtbaar is? In samenwerking met JVR hebben we een modulair systeem bedacht waarbij de Mitrix panelen van te voren door JVR aangebracht konden worden en wij de heerlijke taak hadden om deze modules, 700 strekkende meter in totaal, in het Gelredome aan de truss te bevestigen en verder af te werken. Het voordeel van dit systeem is dat de modules elke kleur kunnen krijgen die de opdrachtgever wil. Het resultaat is dan ook groots. Alleen er zat een adder onder het gras, niet alle Mitrixjes zijn namelijk hetzelfde. Oud model en nieuw model schelen iets qua uit-

voering, maar gelukkig kwamen we daar op tijd achter! Daarnaast hebben we nog wat decorwerk gehad in de vorm van Adje's kruis, het strandhuisje, de gebogen wanden aan weerszijde van het podium, 2500 vierkante meter verdu, 1200 vierkante meter tapijt, een boogkader in het midden en twee kaders van 15x8 meter in een vorm. Kortom het was weer groot, groter, grootst. De vraag blijft dan ook altijd weer; 'Hoe 'grootst' gaan we de volgende keer?'"

Ballonnen

"De vraag was simpel", begint Ben van Roden (Ben van Roden decoraties) het verhaal over zijn bijdrage aan Symphonica. "Er moesten ballonnen vallen in het slot van het concert. Maar dan de uitvoering nog, of eigenlijk moet ik zeggen 'de uitdaging'. Het ging om zo'n 5000 ballonnen per dag en met een goed team is dat goed te doen. Starten om 9.00 uur en klaar zijn om 16.00 uur. Ik houd ervan om op tijd de spullen in orde te hebben, want dan heb je altijd een uur speling en dat kwam goed uit bij de camerarepetitie. Die liep wat uit en die 2 uur tijdswinst van ons was hard nodig." Van Roden gaat verder: "Even wat cijfers: 25.000 ballonnen, vijf man voor het blazen, zes dropzakken (zo noemen we de zakken die we voor een ballonnendropping gebruiken) van elk negen meter lang voor de ballonnen, 600 meter touw voor het ophijsen van de dropzakken en het lostrekken ervan. Elke middag om 14.00 uur stonden er twee riggers klaar met een cherry picker om te helpen bij het inhangen. De samenwerking met Tammo en zijn mensen was in één woord top en de verzorging door de The Entertainment Group

was fantastisch. En dan is het een geweldig gezicht als, tijdens 'Vlieg met me mee', de ballonnen naar beneden komen. Heerlijk om aan zo'n productie mee te werken."

Pipe & drape

Ook All Areas was voor de tweede keer aanwezig bij Symphonica in Rosso. "In opdracht van zowel Sightline als The Entertainment Group, hebben wij wederom diverse materialen verzorgt, o.a. alle rode theater- en Pipe & Drape doeken", vertelt Daphne Groenewald. "In de zaal hebben onze theaterdoeken gehangen en we hebben alle kleedkamers voorzien van (gedeeltelijk) nieuwe rood fluwelen en witte satijnen Pipe & Drape doeken. Hiervoor hebben we doeken bij laten maken in ons eigen atelier." De bestaande kleedkamers werden door All Areas omgebouwd tot sfeervolle en gezellige kleedkamers met behulp van Pipe & Drape doeken. "Tevens hebben wij d.m.v. het plaatsen van standbouw en het leggen van tapijttegels meerdere kleedkamers geplaatst op de eerste verdieping. Deze kleedkamers hebben we voorzien van ecru kaasdoek, zodat er een intiemere sfeer ontstond. Voor de inrichting hebben we (tevens nieuwe) witte loungebanken, hockers en kussens ingezet, aangevuld met ons standaard assortiment. Ook hebben wij alle koelkasten, archiefkasten, barkrukken e.d. die op diverse locaties anders dan de kleedkamers nodig waren verzorgd. Op het buitenpodium hebben we een marley vloer gelegd en deze netjes laten afrokken." Volgens Groenewald was het dit jaar voor All Areas weer een prachtig evenement: "Wij zijn dan ook heel erg tevreden met de strakke en professionele organisatie."